

Przedmiotowy System Oceniania z muzyki dla Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach

Przedmiotowy system oceniania z muzyki został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
2. Podstawy programowej dla gimnazjum z muzyki.
3. Program nauczania muzyki w gimnazjum.
4. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach.

Cel:

Celem przedmiotowego systemu oceniania jest określenie zasad, którymi nauczyciel będzie się kierował przy wystawianiu ocen z muzyki.

Założenia ogólne:

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne;
- zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabo słyszącego w pierwszej ławce); warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Ogólne sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

1. Indywidualizacja pracy z uczniem z trudnościami dydaktycznymi odbywa się poprzez:
 - zmniejszanie poziomu trudności wykonywanych przez ucznia zadań,
 - odpytywanie uczniów z mniejszych partii materiału,
 - zadawanie krótkich, jasnych poleceń,
 - wydłużenie czasu pracy nad poszczególnymi zadaniami,
 - zapewnienie pomocy koleżeńskiej,
 - stwarzanie możliwości poprawy uzyskanych ocen negatywnych,
 - udział ucznia w zajęciach wyrównawczych,

- udzielanie wskazówek, jak się uczyć.

2. Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym odbywa się poprzez:

- zadawanie dodatkowych prac domowych o podwyższonym stopniu trudności,
- zadawanie dodatkowych zadań podczas sprawdzianów,
- zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy,
- zwracanie uwagi na ścisłość i precyzję wypowiedzi,
- pracę w grupie uczniów o podobnym poziomie uzdolnień,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych,
- przygotowywanie uczniów do konkursów artystycznych, apeli, akademii i innych uroczystości organizowanych na terenie szkoły i poza nią.

Szczegółowe sposoby dostosowanie wymagań edukacyjnych:

Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu (np. graficzne przedstawianie treści zadań);
- omawianie niewielkich partii materiału, o mniejszym stopniu trudności;
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części);
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania;
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby i udzielanie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać;
- zapewnienie większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Uczniowie słabo widzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność);
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej;
- wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań w związku z szybką męczliwością dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową;

- częste zadawanie pytania - „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie słabo słyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla dziecka w pierwszej ławce najbliższej nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń będąc blisko nauczyciela, którego twarz jest dobrze oświetlona, będzie mógł słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust;
- umożliwienie dziecku odwracania się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji w związku z ułatwieniem lepszemu zrozumieniu ich wypowiedzi;
- przebywanie w pobliżu dziecka z twarzą zwróconą w jego stronę;
- mówienie do dziecka wyraźnie, używanie normalnego głosu i intonacji, unikanie gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- dbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu m.in. szeleszczenia kartkami papieru;
- upewnienie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko, a w przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowych wyjaśnień, sformułowanie inaczej polecenia, używanie prostego, znanego dziecku słownictwa, wskazywanie jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- posadzenie dziecka niedosłyszającego w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzyć książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.;
- używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, itp.);
- przygotowanie uczniowi planu pracy na piśmie opisującego poruszane zagadnienia w czasie lekcji lub zwrócenie się do innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, stosowanie umownych gestów, mimiki twarzy;

- częste zwracanie się do dziecka, zadawanie pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nieuwzględnianie błędów wynikających z niedosłuchu;
- docenianie aktywności i wkładu pracy ucznia, a także jego stosunku do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Specyficzne trudności w uczeniu się: dyskalkulia, dysgrafia, dysortografia, dysleksja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- nie wrywanie do natychmiastowej odpowiedzi, przygotowanie wcześniejszą zapowiedzią, że uczeń będzie pytany;
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek;
- w czasie prac pisemnych zwiększenie ilości czasu na rozwiązanie zadań;
- dawanie uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania;
- dłuższe utrwalanie oraz dzielenie na mniejsze części materiału sprawiającego dla ucznia trudność;
- pozytywne ocenianie, w przypadku prawidłowego wyniku zadania, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna (gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji);
- unikanie głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie;
- ograniczanie tekstu do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dawanie dziecku gotowej notatki do wklejenia;
- preferowanie wypowiedzi ustnych (w przypadku takiej możliwości). Sprawdzanie wiadomości będzie odbywać się często i dotyczyć będzie krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia będą precyzyjne;
- posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia

kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu

1. W każdym półroczu uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania do zajęć lekcyjnych (brak zeszytu, materiałów potrzebnych do lekcji, gotowości pisania niezapowiedzianych kartkówek, pracy domowej, itp.). Nieprzygotowanie zgłasza na początku lekcji, podczas lub bezpośrednio po sprawdzeniu listy obecności. Nieprzygotowanie zostaje odnotowane w dokumentacji nauczyciela lub dzienniku elektronicznym.
2. Prowadzenie zeszytu ucznia nie jest przedmiotem oceniania.
3. Za brak zeszytu, nieoddanie go w celu sprawdzenia i weryfikacji systematyczności notatek sporządzonych podczas zajęć uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (raz na półrocze).
4. Sprawdziany wiadomości i umiejętności są obowiązkowe.
5. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielnej pracy w czasie trwania sprawdzianu, kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
6. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w przypadku swojej nieobecności (do dwóch tygodni od momentu powrotu do szkoły) – termin uzgadnia z nauczycielem uczącym. Zlekceważenie tego obowiązku lub nieusprawiedliwiona nieobecność upoważnia nauczyciela do wpisania oceny niedostatecznej do dziennika, bez możliwości poprawy.
7. W przypadku nieobecności ucznia w szkole spowodowanej chorobą i trwającej co najmniej tydzień może on zgłosić nieprzygotowanie do zajęć przez tydzień od powrotu do szkoły. Nieprzygotowanie dotyczyć może wyłącznie treści realizowanych w czasie jego nieobecności w szkole.
8. Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu niesatysfakcjonującą go ocenę, to możliwość ewentualnej poprawy uzgadnia z nauczycielem uczącym. Poprawa oceny może odbyć się w ciągu dwóch tygodni od momentu otrzymania wyników. Poprawa odbywa się w formie pisemnej (lub ustnej – w przypadku takiej możliwości).
9. Uczeń może poprawić sprawdzian w przypadku, gdy otrzymał z niego ocenę niedostateczną w terminie do dwóch tygodni od momentu otrzymania wyników. Poprawa odbywa się w formie pisemnej.
10. W przypadku poprawy oceny wstawiana jest ona obok poprzednio uzyskanej. Przy wystawianiu oceny śródrocznej/rocznej brane są pod uwagę obydwie oceny. Poprawa ocen może odbywać się na lekcji (w przypadku takiej możliwości) lub w czasie zajęć dodatkowych.
11. Wszystkie oceny są jawne dla uczniów, przyjmuje się skalę przyjętą w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.
12. Ocena śródroczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych.

13. Ocena roczna jest średnią ważoną ocen częściowych w drugim półroczu, przy uwzględnieniu oceny śródrocznej.
14. Przewidywaną śródroczną ocenę klasyfikacyjną z muzyki i zajęć artystycznych uczeń może poprawić poprzez rozwiązanie przygotowanych zadań z zakresu całego półrocza (poziom trudności zadań jest zależny od wskazania przez ucznia oceny satysfakcjonującej).
15. Przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną z muzyki i zajęć artystycznych uczeń może poprawić poprzez rozwiązanie przygotowanych zadań z zakresu drugiego półrocza w przypadku wyższej oceny śródrocznej, pierwszego półrocza w przypadku wyższej oceny za drugie półrocze, bądź dwóch półroczy w przypadku niższej oceny za pierwsze i drugie półrocze (poziom trudności zadań jest zależny od wskazania przez ucznia oceny satysfakcjonującej).
16. Jeżeli uczeń otrzyma niedostateczną śródroczną ocenę klasyfikacyjną lub nie będzie klasyfikowany winien w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie wcześniej niż po zakończeniu ferii zimowych) zaliczyć (otrzymać ocenę co najmniej dopuszczającą) materiał zrealizowany w pierwszym półroczu, aby umożliwić kontynuację nauki muzyki w drugim półroczu. Zaliczenie odbywa się w formie pisemnej. Na prośbę ucznia, materiał może zostać zaliczany partiami. W przypadku niezaliczenia zrealizowanego materiału w pierwszym półroczu, uczeń nie może otrzymać pozytywnej oceny rocznej.
17. Uczeń, który otrzyma niedostateczną śródroczną ocenę klasyfikacyjną lub nie będzie klasyfikowany, ma prawo do zgłoszenia chęci uczestniczenia w zajęciach organizowanych bądź przez nauczyciela prowadzącego w celu uzupełnienia braków edukacyjnych.
18. Uczniowie zostają zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny oraz PSO podczas pierwszych zajęć lekcyjnych w każdym roku szkolnym.
19. Nauczyciel każdemu uczniowi ustnie będzie uzasadniał otrzymywane przez niego oceny, wskazywał, które umiejętności z podstawy programowej zostały opanowane przez niego, a które powinien w dalszym ciągu ćwiczyć, udzielał wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju oraz motywował go do dalszych postępów w nauce.
20. Rodzice uczniów zostają zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny oraz PSO poprzez stronę internetową szkoły, na której znajduje się dokument. Istnieje także możliwość zapoznania się z dokumentem w czasie zebrania informacyjnego ogółu rodziców, bądź indywidualnych konsultacji z nauczycielem.
21. Sprawdzone i ocenione prace uczniów oraz inna dokumentacja nauczania może być udostępniona do wglądu rodzicom, po uzgodnieniu terminu z nauczycielem prowadzącym.
22. Rodzice mogą rozmawiać o osiągnięciach edukacyjnych swoich dzieci w czasie spotkań ogólnych oraz w czasie indywidualnych konsultacji, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.

Przedmiotem oceny są:

- a) wiadomości – postępy w nauce
- b) umiejętności – stosowanie wiedzy w sytuacjach praktycznych, poszukiwanie i porządkowanie wykorzystanych informacji z różnych źródeł,
- c) aktywność – przygotowanie do lekcji, umiejętność pracy w grupie, reprezentowanie szkoły w konkursach artystycznych, uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

- a) sprawdzian pisemny obejmujący dział materiału,
- b) sprawdzian pisemny obejmujący niewielką ilość materiału – „kartkówka” obejmujący nie więcej niż trzy ostatnie lekcje,
- c) odpowiedź ustna (obejmująca wykonanie piosenek)
- d) prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- e) aktywności podczas zajęć i występów artystycznych (uczniowie pracujący w grupach – na ocenę będzie składać się nie tylko efekt końcowy, ale też indywidualnych wkład w wykonanie pracy)

Zasady ustalania oceny bieżącej:

1. Sprawdziany (prace klasowe), kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe oceniane są wg kryteriów podanych przez nauczyciela przed rozpoczęciem pracy lub podczas omawiania osiągniętych wyników. Kryteria są odnotowane przy ocenie w przypadku prac pisemnych. W każdym przypadku uwzględniany jest procentowy udział punktów na poszczególne oceny.
2. Za aktywność otrzymuje uczeń plusy (+). Za każde 3 zgromadzone (+) uczeń otrzymuje ocenę bdb. Za nieprzygotowanie się do zajęć, brak uwagi w czasie lekcji i wynikające z tego udzielanie błędnych odpowiedzi uczeń otrzymuje minus (-). Ilość minusów w rozliczeniu końcowym pomniejsza liczbę plusów. Za 3 zgromadzone (-) uczeń otrzymuje ocenę ndst. Otrzymywane przez ucznia (+) i (-) nauczyciel odnotowuje w dokumentacji własnej.
3. Do ocen cząstkowych mogą być dołączone: znak „+” bądź „-”, gdzie „+” to podwyższenie oceny, które oznacza, że uczeń przekroczył wymagania z określonego poziomu, ale nie osiągnął poziomu wyższego oraz „-”, który oznacza niewielkie braki w osiągnięciu danego poziomu.

Procentowy udział punktów na poszczególne oceny:

L. p.	% uzyskanych punktów	ocena
1.	0% - 30%	niedostateczny
2.	31% - 50%	dopuszczający
3.	51% - 70%	dostateczny
4.	71% - 90%	dobry
5.	91% - 96%	bardzo dobry
6.	97% - 100%	celujący

Wartości górne w przedziałach oznaczają podwyższenie oceny o „+” zaś dolna granica, to obniżenie oceny przez dostawienie „-”.

Ocenie podlega działalność plastyczna ucznia zarówno w czasie zajęć przedmiotu jak i wszelka aktywność artystyczna podejmowana w systemie pozalekcyjnym na terenie szkoły i poza nią: konkursy, apele, akademie, wszelkie działania artystyczne podejmowane podczas zajęć uroczystości organizowanych na terenie szkoły i poza nią.

Przy ustalaniu oceny z muzyki nauczyciel będzie brał w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć: posiadanie przez ucznia niezbędnych pomocy dydaktycznych, podręcznika i uzupełnionego zeszytu przedmiotowego; wykonywanie zadań domowych na miarę własnych możliwości; przygotowywanie, we współpracy z grupą, powierzonych zadań; aktywne uczestnictwo ucznia w zajęciach; udział w konkursach przedmiotowych;

MUZYKA

1. WIADOMOŚCI

a) *Celujący (cel)*

- zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji przy poszerzaniu wiedzy

b) *Bardzo dobry (bdb)*

- opanował w pełni zakres wiadomości przewidziany programem nauczania,
- rozpoznaje utwory muzyczne z literatury obowiązkowej;
- rozpoznaje formy muzyczne i brzmienie instrumentów;
- rozpoznaje polskie utwory ludowe (tańce narodowe i pieśni).
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę

c) *Dobry (db)*

- opanował w znacznym stopniu wiadomości
- zna najwybitniejsze postacie z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł;
- rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;
- rozpoznaje polski folklor
- rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne

d) *Dostateczny (dst)*

- opanował wiadomości w stopniu podstawowym
- opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki;
- rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów;
- rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych
- rozwiązuje samodzielnie zadania o niewielkim stopniu trudności
- wyjaśnia podstawowe hasła i terminy

e) *Dopuszczający (dop)*

- ma braki w opanowaniu wiedzy na poziomie podstawowym,
- zna najwybitniejszych polskich kompozytorów.

f) *Niedostateczny (ndst)*

- nie opanował wiadomości na ocenę dopuszczającą,
- nie jest w stanie rozwiązać zadań

2. UMIEJĘTNOŚCI MUZYCZNE

a) *Celujący (cel)*

- prezentuje bezbłędnie piosenki z własną indywidualną koncepcją
- twórczo rozwija własne uzdolnienia muzyczne

b) *Bardzo dobry (bdb)*

- śpiewa z pamięci w pełni poprawnie
- rozpoznaje dzieła z zakresu literatury muzycznej

c) *Dobry (db)*

- w śpiewie popełnia drobne błędy
- śpiewa przy pomocy tekstu

d) *Dostateczny (dst)*

- popełnia błędy w śpiewie

e) *Dopuszczający (dop)*

- nie potrafi poprawnie zaśpiewać, ale recytuje piosenkę jako wiersz

f) *Niedostateczny (ndst)*

- odmawia zaśpiewania obowiązkowego utworu
- brak chęci do działań w trakcie lekcji

3. ORGANIZACJA PRACY I ZAANGAŻOWANIE

a) *Celujący (cel)*

- wzorowa organizacja i współpraca w grupie
- aktywnie uczestniczy w szkolnym życiu muzycznym
- prezentuje swoją pracę w konkursach
- uczestniczy w dodatkowych zajęciach muzycznych
- reprezentuje szkołę na jej terenie oraz poza nią
- wykazuje duże zainteresowanie

b) *Bardzo dobry (bdb)*

- wykazuje spore zaangażowanie i zainteresowanie przedmiotem
- wykazuje aktywną postawę

c) *Dobry (db)*

- potrafi poprawnie zorganizować miejsce pracy i efektywnie wykorzystać czas pracy

d) *Dostateczny (dst)*

- mało efektywnie wykorzystuje czas pracy

e) *Dopuszczający (dop)*

- wykazuje trudności w organizowaniu pracy
- nie wykazuje chęci do współpracy w grupie

f) *Niedostateczny (ndst)*

- nie jest samodzielny
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem